

Niniejszy wyrok sprostowano postanowieniem z dnia 08. 09. 2020r. – k. 220

Sygn. akt I.Ca 190/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Joanna Walczuk
Sędziowie:	SO Elżbieta Cembrowicz SO Mirosław Krzysztof Derda (spr.)
Protokolant:	Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2020 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W.

przeciwko W. O.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego W. O. od wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 2 marca 2020 r. sygn. akt I C 98/20

I. Zmienia zaskarżony wyrok w pkt. I w ten sposób, że zasadzoną kwotę 45550,36 zastąpić kwotą 42115,80 zł (czterdzieści dwa tysiące sto piętnaście złotych 80/100).

II. Oddala apelację w pozostałym zakresie.

III. Znosi wzajemnie koszty procesu między stronami przed Sądem II instancji.

SSO Joanna Walczuk SSO Elżbieta Cembrowicz SSO Mirosław Krzysztof Derda

Sygn. akt I Ca 190/20

UZASADNIENIE

Syndyk masy upadłości Spółdzielczej (...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. wystąpił z pozwem, w elektronicznym postępowaniu upominawczym. W zainicjowanym powództwie żądał od pozwanych W. O. i A. K. (D.) solidarnej zapłaty kwoty 52434,77 zł, łącznie z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej

NBP nieprzekraczającymi maksymalnej wysokości odsetek za opóźnienie, naliczanymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 07 października 2019 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VI Nce 1627293 przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazano sprawę do SR w Suwałkach – celem rozpoznania.

W dniu 24 grudnia 2019 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach I Wydziale Cywilnym wydał nakaz zapłaty w sprawie o sygn. akt I Nc 1515/19, którym uwzględnił roszczenie powoda względem pozwanych w całości.

Sprzeciwem datowanym na 21 stycznia 2020 roku pozwany W. O. zaskarżył w/w nakaz zapłaty – wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu. W ramach podnoszonych zarzutów wskazał na przedawnienie roszczenia, z uwagi na fakt, iż poszczególne raty zobowiązania kredytowego przedawniają się po upływie trzech lat licząc od dnia w którym rata winna zgodnie z umową zostać zapłacona. Podkreślał, że w sytuacji gdy mamy do czynienia z postawieniem w stan wymagalności całego roszczenia z tytułu udzielonej pożyczki, przedawnienie winno być liczone na podstawie art. 120 § 1 zd. 2 k.c., w myśl którego wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego. Bieg terminu rozpoczyna się w takim przypadku od dnia kiedy to roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony wierzyciel podjął stosowne czynności dochodzenia roszczenia w najwcześniejszym możliwym momencie. W ocenie pozwanego przyjmując zatem, że w niniejszej sprawie powód w kwietniu 2015 roku winien był wezwać pozwanego do spłaty pożyczki oraz wypowiedzieć umowę do końca maja 2015 roku, roszczenie co do zasady winno ulec przedawnieniu wraz z upływem maja 2018 roku.

Odpowiadając na sprzeciw powód kwestionował podnoszone przez pozwanego zarzuty i wskazywał na dowolnie przyjętą przez pozwanego datę wymagalności dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia.

Wyrokiem z dnia 02 marca 2020 roku Sąd Rejonowy w Suwałkach I Wydział Cywilny zasądził od pozwanego W. O. na rzecz powoda – Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. kwotę 45550,36 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od dnia 20 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty, zastrzegając, że za zapłatę rzeczowej kwoty do wysokości 45550,36 zł pozwany odpowiada solidarnie z pozwaną A. D., względem której wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w dniu 24 grudnia 2019 roku w sprawie o sygn. akt I Nc 1515/19. Jednocześnie w pkt. II sentencji wyroku oddalono powództwo w pozostałym zakresie zaś w pkt. III zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6913,54 zł tytułem zwrotu kosztów procesu zastrzegając, iż za zapłatę kosztów do wysokości 4272,40 zł pozwany odpowiada solidarnie z pozwaną A. D..

Przedmiotowe orzeczenie zapadło w konsekwencji następujących ustaleń faktycznych oraz rozważań prawnych:

Dnia 11 czerwca 2016 roku Spółdzielcza (...) w W. z siedzibą w W. oraz W. O. zawarli umowę kredytu konsumenckiego nr (...). W oparciu o zapisy przedmiotowej umowy W. O. otrzymał od kredytodawcy (...) w W. z siedzibą w W. pożyczkę w wysokości 40 000 zł, której przeznaczeniem miał być cel konsumpcyjny. Zgodnie z zapisami samej umowy strony zawarły ją na okres od dnia 11 czerwca 2016 roku do dnia 04 czerwca 2019 roku. Kwota pożyczki była oprocentowana wg. zmiennej stopy procentowej ustalonej przez zarząd (...) wynoszącej na dzień zawarcia umowy 2,50 % w skali roku. Stopa oprocentowania miała ulegać zmianie w okresie trwania umowy o ile zmianie ulegną stopy procentowe NBP, rentowność bonów skarbowych, oprocentowanie lokat międzybankowych oraz wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanych przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym GUS. W ramach umowy W. O. zobowiązał się do spłaty uzyskanej kwoty kredytu w 60 równych ratach w wysokości po 949,23 zł każda, w terminie do dnia 04 czerwca 2019 roku. W pkt. 20 umowy ustalono, że w przypadku gdy dojdzie do uchybienia w terminie spłaty należności, wymagalna należność staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Równocześnie od niespłaconej kwoty kapitału lub jego części (od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia) miały być pobierane odsetki ustalone na podstawie stopy procentowej przewidzianej w pkt. 18 umowy. Ponadto pkt. 19 umowy przewidywał, że w przypadku zaległości w spłacie pożyczki pożyczkobiorca będzie zobowiązany do uiszczenia

na rzecz (...) opłat za czynności windykacyjne określonych w tabeli opłat oraz prowizji, które na dzień zawarcia umowy wynosiły 27 zł. Z uwagi na uchybienie w terminowej płatności zobowiązania pismem z dnia 11 lipca 2016 roku W. O. został wezwany do zapłaty zaległego zadłużenia w wysokości 15.859,52 zł w terminie 14 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy. Kolejno pismem z dnia 18 sierpnia 2016 roku wezwano pożyczkobiorcę do zapłaty kwoty 16.903,39 zł w terminie 14 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy.

Mając na względzie brak reakcji zobowiązanego do zapłaty, pismem datowanym na 22 września 2016 roku Syndyk masy upadłości Spółdzielczej (...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. wypowiedział umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia. Na dochodzoną pozewem kwotę 52.434,77 zł złożyły się: niespłacony kapitał w kwocie 35.996,65 zł, odsetki umowne w kwocie 5226,98 zł, odsetki z tytułu należności przeterminowanych w kwocie 11.171,84 zł oraz inne koszty – 39 zł – w tym m.in. koszty windykacyjne.

Przechodząc do oceny prawnej roszczenia Sąd I instancji zaznaczył, iż zawarta przez (...) w dniu 11 czerwca 2014 roku umowa była umową o kredyt konsumencki w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim. Za bezsporne w sprawie uznano, iż (...) udzielił pozwanemu kredytu w wysokości 40 000 zł, zaś pozwany nie wywiązał się ze zobowiązania terminowej spłaty rat rzeczonej kwoty. Podobnie za niepodważalną Sąd uznał legitymację Syndyka masy upadłości Spółdzielczej (...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. do wystąpienia z roszczeniem, która ma swoje źródło w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku prawo upadłościowe. Jednocześnie wskazał, że roszczenie było uzasadnione jedynie w części, z uwagi na przedawnienie możliwości dochodzenia części wskazanej w pozwie kwoty.

W kontekście przedawnienia w sprawie zastosowanie znajdowała regulacja z art. 118 k.c. gdzie przewidziano, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba, że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Sąd I instancji nie podzielił stanowiska powoda co do sposobu ustalenia terminu wymagalności roszczenia. W ocenie Sądu przyjmując, iż poszczególne raty mają ściśle określoną datę spłaty, każda z rat przedawnia się po upływie trzech lat – na koniec roku kalendarzowego, poczynając od dnia wyznaczającego termin jej umownej spłaty. Bieg terminu przedawnienia upływa osobno dla każdej raty, poczynając od daty w której miała zostać uregulowana. Uwzględniając zatem fakt, iż pozwany naruszył mające źródło w umowie zobowiązanie do terminowej spłaty rat, datę wymagalności poszczególnych rat należy wiązać z umownym terminem płatności każdej z tych rat. W przeciwnym wypadku, przyjmując za datę wymagalności datę wypowiedzenia umowy, roszczenie o zapłatę zaległości z tytułu kredytu udzielonego na 20-30 letni okres spłat mogłoby być dochodzone po upływie kilkudziesięciu lat – z naruszeniem przewidzianego w ustawie 3 letniego okresu przedawnienia.

W zaprezentowanych okolicznościach, uwzględniając datę wytoczenia powództwa – 20 sierpnia 2019 roku, Sąd Rejonowy przyjął, że przedawnieniu uległo roszczenie o zapłatę wszystkich rat, których termin wymagalności nastąpił przed 01 stycznia 2016 roku. Syndyk masy upadłości Spółdzielczej (...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. mógł zatem dochodzić zapłaty nieprzedawnionej kwoty niespłaconego kapitału, tj.: 30.840,86 zł.

Analogiczne stanowisko Sąd I instancji zajął oceniając zasadność roszczenia o zapłatę odsetek umownych – kapitałowych, jeżeli ich termin wymagalności wypadał przed 31 grudnia 2015 roku. Odsetki wymagalne przed tą datą uległy przedawnieniu, a w konsekwencji kwota odsetek jakiej zapłaty mogła dochodzić strona powodowa została ustalona na łączną wysokość 3.537,66 zł. Jednocześnie podkreślono, że odsetki kapitałowe pozostają należne do daty 27 października 2016 roku.

Roszczenie o zapłatę odsetek karnych (z tytułu należności przeterminowanych) Sąd uwzględnił w całości. Podkreślał przy tym, że wypowiedzenie umowy stało się skuteczne z datą 27 października 2016 roku, a więc powód był uprawniony naliczać i dochodzić odsetek karnych od wymagalnej kwoty 30.840,86 zł niespłaconego kapitału do dnia wniesienia pozwu, tj.: kwoty 11.171,84 zł.

Sąd Rejonowy nie uwzględnił roszczenia powoda o zapłatę kwoty 39 zł tytułem innych kosztów (kosztów windykacyjnych) gdyż w jego ocenie o ile pożyczkodawca pozostaje uprawniony do obciążenia pożyczkobiorcy takimi kosztami, to niewątpliwie winien wykazać, że dochodzona w tym zakresie kwota odpowiada realnie poniesionym kosztom windykacji.

Reasumując Sąd I instancji uznał za uzasadnione roszczenie o zapłatę kwoty 45.550,36zł, w tym kwoty 30.840,86 zł niespłaconego kapitału, 3.537,66 zł tytułem odsetek kapitałowych oraz 11.171,84 zł odsetek karnych. Ponadto zdaniem Sądu, uwzględniając treść prawomocnego nakazu zapłaty wydanego w dniu 24 grudnia 2019 roku w sprawie o sygn. akt I Nc 1515/19 oraz treść samej czynności prawnej (źródła zobowiązania), należało w orzeczeniu kończącym zamieścić dodatkowe zastrzeżenie potwierdzające solidarną odpowiedzialność pozwanego i A. D. (K.) uprawniającą powoda do prowadzenia egzekucji z majątku zobowiązanej solidarnie.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd wskazał regulację wynikającą z art. 100 k.p.c. zd. 1. Ustalając stopień uwzględnienia roszczenia powoda Sąd uznał, iż wygrał on sprawę w 87 %, co skutkowało uznaniem, że pozwany winien ponieść kwotę odpowiadającą równowartości ilorazu całościowej kwoty kosztów postępowania i 0,87. Całkowita kwota kosztów procesu ukształtowała się na poziomie 8.039 zł (2622 opł. od pozwu, 5400 zł wynagrodzenie pełnomocnika, 17 zł opł. od pełnomocnictwa) a zatem pozwany winien zostać zobligowany do uiszczenia na rzecz powoda 87% rzeczowej kwoty kosztów procesu poniesionych przez powoda.

Przedmiotowy wyrok zaskarżył apelacją w zakresie pkt. I i III pozwany W. O.. W ramach złożonego środka zaskarżenia pozwany wskazywał na naruszenie:

a) prawa materialnego, tj.: art. 117 § 2¹ w związku z art. 120 § 1 zd. 2 k.c. poprzez niezastosowanie przejawiające się w tym, że Sąd nie uznał roszczenia powoda za przedawnione w całości. W ocenie pozwanego uznanie przez Sąd I instancji za przedawnione jedynie rat kapitałowo – odsetkowych wymagalnych przed 01 stycznia 2016 roku należało uznać za niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy;

b) prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dopuszczenie się błędów arytmetycznych, a w konsekwencji błędne ustalenie wysokości kwot należnych powodowi;

c) prawa procesowego – art. 109 § 1 zd. 1 k.p.c. poprzez wzięcie pod uwagę kosztów poniesionych przez powoda przy stosunkowym rozdzieleniu kosztów procesu, mimo, iż w piśmie z dnia 19 listopada 2019 roku powód żądał ostatecznie zasądzenia tychże kosztów jedynie od pozwanej, zaś Sąd nie poczynił żadnych ustaleń w tym zakresie.

Uzasadniając apelację pozwany kwestionował zaprezentowany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sposób ustalenia przedawnienia roszczenia. W przypadku postawienia całego roszczenia z tytułu udzielonego kredytu w stan wymagalności, jego przedawnienie winno być liczone w sposób przewidziany w art. 120 § 1 zd. 2 k.c., w myśl którego jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynności w najwcześniejszym możliwym terminie. Wskazana przez Sąd I instancji kwota 30.840,86 zł niespłaconego i należnego powodowi kapitału, została ustalona w sposób błędny. Jak wynikało bowiem z treści załączonego do pozwu harmonogramu spłaty, saldo kapitału na dzień 04 stycznia 2016 roku wynosiło 30.284,53 zł, zaś przyjęta przez Sąd kwota 30.840,86 zł odpowiadała saldu na dzień 04 grudnia 2015 roku co stoi w sprzeczności z uzasadnieniem zaskarżonego orzeczenia gdzie podano, iż raty wymagalne przed datą 01 stycznia 2016 roku uległy przedawnieniu, łącznie z ratą za grudzień 2015 roku w wysokości 562,07 zł.

Podkreślał również, że w sposób nieprawidłowy obliczono kwotę należnych powodowi odsetek kapitałowych określonych na 3537,66 zł, stanowiących sumę odsetek wynikających z harmonogramu spłaty za okres od stycznia do października 2016 roku. Zdaniem apelującego oprocentowanie odsetek kapitałowych zostało ustalone według stopy procentowej z dnia zawarcia umowy (15%) stanowiącej sumę stopy referencyjnej w wysokości 2,5% oraz marży powoda w wysokości 12,5 %, podczas gdy 05 marca 2015 roku stopa ta została obniżona do 1,5% i taką wartość miała w okresie

od stycznia do października 2016 roku, zatem uległa obniżeniu do 14 %. Suma odsetek kapitałowych za wskazany okres powinna zatem ulec proporcjonalnemu obniżeniu do kwoty 3301,82 zł ($14\% \times 3.537,66/15\%$).

Podważał wreszcie również wysokość i sposób ustalenia kwoty 11.171,84 zł odsetek karnych. Wskazana przez Sąd kwota odsetek z w/w tytułu odpowiadała kwocie wskazanej w pozwie, podczas gdy do jej wyliczenia zastosowano kwoty wyższe od należnych. Oprocentowanie karne naliczane od kwoty 30.284,53 zł (należnego, nieprzedawnionego kapitału) za okres od dnia 27 października 2016 roku (wymagalności zadłużenia) do 20 sierpnia 2019 roku (wniesienia powództwa) według stopy procentowej 10% - czterokrotności stopy lombardowej NBP wynoszącej w tym przedziale czasowym 2,5 %) kształtowało się na poziomie 8.529,45 zł.

Podsumowując zaznaczył, że suma prawidłowo ustalonych kwot niespłaconej i nieprzedawnionej kwoty kapitału – 30.284,53 zł, odsetek kapitałowych – 3.301,82zł oraz odsetek karnych 8.529,45zł kształtowała się na poziomie kwoty 42.115,80zł. W konsekwencji w przypadku uznania pozostałej części rozstrzygnięcia za słuszne powód wygrałby proces w 80 %, co winno skutkować stosunkowym rozdzieleniem kosztów procesu, w myśl zasady z art. 100 zd. 1 k.p.c.

Uwzględniając powyższe pozwany domagał się zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu i kosztów postępowania przed Sądem I i II instancji. Wskazując jako roszczenie ewentualne pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu I instancji – stosownie do treści przedstawionych zarzutów.

Odpowiedź na apelację złożył powód Syndyk masy upadłości Spółdzielczej (...) w W. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W.. Powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie wnosząc o oddalenie apelacji w całości jako bezzasadnej. Domagał się również zasądzenia od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Na rozprawie w dniu 26 sierpnia 2020 roku pełnomocnik pozwanego W. O. wnosił o uzupełnienie apelacji z uwagi na dostrzeżony błąd rachunkowy. Podnosił, iż ostatecznie odsetki winny odpowiadać kwocie 2358,44 zł zaś całkowita kwota jaką pozwany winien uiścić na rzecz powoda 41.172,42 zł.

Sąd zważył, co następuje:

Apelacją pozwanego była zasadna jedynie w części, co skutkowało częściową zmianą zaskarżonego wyroku.

Na wstępie należało podzielić stanowisko apelującego W. O., co do kwestii błędnego ustalenia kwoty należnego powodowi roszczenia głównego. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy przyjął z jednej strony, iż przedawnieniu uległy wszystkie niespłacone przez pozwanego raty, których termin wymagalności wystąpił przed 31 grudnia 2015 roku zaś z drugiej strony, ustalając kwotę nieprzedawnionego roszczenia głównego, uwzględnił wbrew powyższemu ratę kapitału za grudzień 2015 roku w wysokości 562,07 zł. Powyższe stanowisko Sądu I instancji jako wewnętrznie sprzeczne nie mogło spotkać się z aprobatą Sądu Okręgowego.

Istotnie jak wskazywał Sąd I instancji do określenia przedawnienia w realiach przedmiotowej sprawy zastosowanie znajdował 3 letni termin przewidziany w art. 118 k.c. Jak przyjmuje się bowiem w judykaturze roszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej powstają na skutek zdarzeń prawnych, z reguły czynności prawnych dokonywanych przez przedsiębiorcę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, która charakteryzuje się profesjonalnym charakterem, powtarzalnością podejmowanych działań, uczestnictwem w obrocie gospodarczym oraz podporządkowaniem regułom gospodarki rynkowej m.in. w celu osiągnięcia zysku, a także działalność, np. spółdzielni mieszkaniowej czy spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej bez zamiaru osiągnięcia zysku, a jedynie w celu uzyskania wpływów na pokrycie prowadzonej działalności, co nie pozbawia przymiotu działalności gospodarczej w rozumieniu art. 118 in fine k.c.(wyr. SA w Warszawie z 12.6.2019 r., I ACa 502/18, Legalis). W tej mierze Sąd Rejonowy w pełni prawidłowo określił charakter roszczenia powoda podlegającego 3 letniemu terminowi przedawnienia (118 k.c.) jak również prawidłowo uznał, że każda z rat przedawni się po upływie 3 lat od daty w jakiej powinna zostać opłacona – stosownie do zapisów umowy i harmonogramu spłat kredytu. Jednocześnie z powyższych

względów należna powodowi kwota niespłaconego i nieprzedawnionego kapitału winna była odpowiadać, zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki datowanym na 12 czerwca 2014 roku, wysokości 30.284,53 zł, tj.: kwocie o 562,07zł mniejszej od przyjętej przez Sąd I instancji.

Kolejno odnieść należało się do zarzutu niewłaściwej wysokości przysługującej powodowi względem pozwanego kwoty odsetek kapitałowych. Ustalona i przyjęta przez Sąd Rejonowy kwota tychże odsetek określona została na kwotę 3537,66 zł - odpowiadającą sumie tego rodzaju odsetek wynikających z harmonogramu spłaty za okres od stycznia do października 2016 roku. Sąd I instancji nie dostrzegł jednak, iż przewidziana w harmonogramie roczna stopa oprocentowania odpowiadała stawce 15 % (będącej sumą stopy referencyjnej ustalonej przez (...) i wynoszącej na dzień zawarcia umowy 2,5 % oraz marży (...) w wysokości 12,5 punktu procentowego vide pkt. 7 umowy kredytu Nr (...)), podczas gdy w rzeczywistości w dniu 05 marca 2015 roku stopa referencyjna została obniżona do 1,5%, w związku z czym całość oprocentowania obniżyła się do 14%. Również w tej kwestii rację miał apelujący twierdząc, że zmiana (obniżenie) stopy oprocentowania kredytu wiązała się z obniżeniem przysługującej stronie powodowej kwoty odsetek kapitałowych z 3537,66 zł do 3301,82 zł czyli o równowartość 235,84 zł.

Podobnie istotne dla oceny zasadności apelacji pozostawało podnoszone przez pozwanego zagadnienie dochodzonych pozewem odsetek karnych. Jak wynikało z poczynionych przez strony umowy kredytu Nr (...) z dnia 11 czerwca 2014 roku ustaleń, roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego miała wynosić czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP i na dzień zawarcia umowy odpowiadała stawce 16 %. Jednocześnie zmiana wysokości rzeczony stopy procentowej miała nastąpić w przypadku zmiany stopy kredytu lombardowego przez NBP z tym zastrzeżeniem, że maksymalna stopa oprocentowania nie mogła w stosunku rocznym przekroczyć czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (pkt. 18 umowy). Aby w sposób prawidłowy określić kwotę należnych powodowi odsetek karnych Sąd I instancji winien był zatem w pierwszej kolejności prawidłowo ustalić kwotę należnego, niespłaconego i nieprzedawnionego kapitału, zaś następnie przyjąć właściwą wartość stopy kredytu lombardowego NBP, gdyż maksymalne oprocentowanie kredytu mogło stanowić równowartość czterokrotności stopy lombardowej NBP, która w okresie pomiędzy datą stwierdzenia wymagalności zadłużenia a datą wniesienia powództwa obowiązywała na poziomie 2,5 %. Przyjmując zatem, o czym już była mowa, za prawidłową wartość nieprzedawnionej należności głównej 30.284,53 zł oraz za stawkę rocznego oprocentowania odsetek karnych, w okresie od 27 października 2016 roku do 20 sierpnia 2019 roku, wartość 10 % w skali roku (0, (...) dziennie) wysokość należnych odsetek karnych należało obniżyć z przyjętej przez Sąd Rejonowy 11.171,84 zł do kwoty 8.529,45 zł.

Następstwem powyższego był obowiązek zmiany wyroku Sądu I instancji w pkt. I poprzez obniżenie zasądzonej kwoty 45550,36 zł kwotą 42115,80 zł stanowiącą sumę prawidłowo obliczonych wartości: niespłaconego i wymagalnego kapitału: 30.284,53 zł, odsetek kapitałowych : 3.301,82 zł oraz odsetek karnych 8.529,45 zł.

Równocześnie reasumując wskazać należało, iż Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia modyfikacji apelacji (w zakresie błędów rachunkowych) zgłoszonej przez pełnomocnika pozwanego na rozprawie w dniu 26 sierpnia 2020 roku. Przedmiotowe kwestie mogły i powinny być zgłoszone podobnie jak apelacja w formie pisemnej, co pozwoliłoby na ich merytoryczną ocenę.

Sąd Okręgowy nie podzielił przy tym stanowiska pozwanego co do błędnego obciążenia go całością kosztów postępowania przed Sądem I instancji.

Zagadnienia współuczestnictwa procesowego w aspekcie kosztów postępowania dotyczą regulacje zawarte w art. 105 k.p.c. oraz art. 4 k.s.c.u. (ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku tj. z dnia 16 kwietnia 2020 r. Dz.U. z 2020 r. poz. 755). Co do zasady w postępowaniu cywilnym to strona przegrywająca pozostaje zobowiązana do zwrotu na rzecz przeciwnika procesowego kosztów postępowania (98 k.p.c.). Jednocześnie od przedmiotowej zasady ustawodawca przewidział wyjątki obligujące Sąd do określonego postępowania przy orzekaniu w zakresie kosztów postępowania. Przykładem takiego postępowania jest art. 105 k.p.c. regulujący zasady zwrotu kosztów przez współuczestników sporu. Stosownie do przedmiotowej regulacji współuczestnicy sporu zwracają koszty postępowania w częściach równych, przy czym w gestii Sądu pozostaje nakazanie zwrotu kosztów w stopniu

adekwatnym do udziału każdego ze współuczestników w sprawie. Przedmiotowa regulacja stanowi ponadto, iż na współuczestników sporu odpowiadających solidarnie sąd nałoży solidarny obowiązek zwrotu kosztów, jednakże za koszty wynikłe z czynności procesowych poczynionych przez poszczególnych współuczestników wyłącznie we własnym interesie, pozostali ze współuczestników nie ponoszą odpowiedzialności (art. 105 § 2 k.p.c.).

Mając zatem na uwadze fakt, iż to pozwany W. O. korzystał z pomocy profesjonalnego pełnomocnika i pozostawał w przeciwieństwie do pierwotnie współpозwanej A. D. (K.) czynną procesowo stroną postępowania, przegrywając spór przed Sądem I instancji pozostawał w obowiązku zwrócić na rzecz wygrywającego powoda, koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto w myśl regulacji z art. 100 zd. 1 k.p.c., mając na uwadze jedynie częściowe i marginalne uwzględnienie apelacji.

SSO Joanna Walczuk SSO Elżbieta Cembrowicz SSO Mirosław Krzysztof Derda